שכח להפעיל את הפריז'דע"ר (Refrigerator) על Shabbos Mode קודם השבת, ובפתיחת הדלת ידלק הליי"ט (lights), וכן שאר דברים הנפעלים בעת פתיחת דלת הפריז'דע"ר

שכח להפעיל את Shabbos Mode בפריז'דע"ר (Refrigerator) קודם השבת, מה יעשה

בימינו אנו מותקן בהפריז'דער"ס Shabbos Modeמיוחד לשבת, הפועל שלא ידלק הליי"ט בפריז'ידע"ר בעת פתיחת הדלת, וכן עושה שלא יתחילו לפעול עוד דברים בפריז'דע"ר על ידי פתיחת הדלת כגון המנוע (Engine) ודומיו, אשר תמיד בפתיחת הדלת נגרם שיכנס אויר חם בתוככי הפריז'דע"ר, ועל ידי זה ימהרו להתחיל לפעול, וה- Shabbos Mode עושה שיפעלו בזמנים קבועים ובלי קשר לפתיחת הדלת. והשאלה הוא במי ששכח בערב שבת להפעיל בערב שבת את ה- Shabbos Mode מה יעשה.

ונחלק דברינו בשני אופנים:

בפתיחת הדלת נדלק הליי"ט

אם כשפותח **דלת הפריז'דע"ר נדלק הליי"ט, הרי אסור לפתוח הדלת**, מכיוון שהיות שבעת פתיחת הדלת הרי ידלק הליי"ט, הרי זה כמו שלוחץ על Power button של הליי"ט, וכאמור בשיעור השלישי דאסור לעשות זאת, כי למעשה הפעולה של פתיחת הדלת זה לוחץ על Power button של הליי'ט שיתחיל לפעול.

והגם, **שלהרשב"א** למדנו בשיעורים הקודמים דמותר בכאי גוונא, אמנם אנן נקטינן **כהר"ן דאוסר** מכיון שעושה כאן פעולה, ומה אכפת אי לוחץ על Power button שקבוע בקיר כדרכו הרגיל, או באופן משונה שפותח דלת הפידזדע"ר ונלחץ Power button על ידי פתיחת הדלת שבפריז'דע"ר ונדלק הליי"ט, (או כמו שיש בהרבה פריז'דער"ס, שזה פועל ההפך, שבעת שהדלת סגור הרי זה לוחץ על - Power button ואז הליי"ט מתכבה, ובעת שפותח הדלת הרי זה מרפה מאחיזתו על - Power button ונדלק הליי"ט), סוף כל סוף נלחץ - Power button ונדלק הליי"ט על ידי פעולת האדם.

בפתיחת הדלת אין נדלק הליי"ט

ובאופן ששכח להפעיל את הShabbos Mode, אך **אין ליי"ט בפריז'דע"ר, או שהליי'ט כבר כבוי ועמוד**, אלא שחיישינן שיש דברים אחרים הנפעלים בעת שפותח האדם את דלת הפריז'דע"ר, דיש בהו thermostat המפעיל כל מיני דברים בעת שנכנס אויר חם בפריז'דע"ר כשפותח האדם את הדלת, וכגון המנוע (Engine) ודומיו.

הרי ההלכה היא כך, **לכתחילה ודאי שצריך להפעיל את הShabbos Mode קודם השבת, אך אם שכח והליי"ט הוא מכובה, לית בהו חשש, ויכול לפתוח ולסגור הדלת כדרכו**, וכדביארנו בשיעורים הקודמים, כי הוא לא עושה שום פעולת איסור לחלל שבת, ואינו נקרא בזה שעושה פעולה.

והרי זה כמו שאמרנו בהולך **בהליכה רגילה ברחוב העיר ונדלק הקעמערא"ס בהליכתו שמותר הדבר**, מכיוון שאינו עושה שום פעולת איסור, (ובאופנים שביארנו בשיעורים הקודמים, שאינו בכוונתו שידלקו הקעמערא"ס, יעו"ש). ולכך בשכח להפעיל את הShabbos Mode מערב שבת, והלייט מכובה, מותר לפתוח ולסגור הדלת.

מי שאינו יודע אם ידלק הליי"ט כשיפתח דלת הפריז'דער, האם צריך להודיע לו

והנה, מי שיודע בפרז'דע"ר שלא הופעל בו את הShabbos Mode, ויוצא שהליי"ט ידלק בעת שהאדם יפתח את הדלת, ואני רואה את חבירי ניגש לפתוח את דלת הפריז'דע"ר, האם אני צריך להודיע לו שהליי"ט ידלק בפתיחת הדלת בכדי שלא יפתח.

ואמינא שזה תלוי במחלוקת **בין רבי עקיבא אייגר והמקור חיים**, אי **מתעסק** הוי היתר גמור או רק פטור מקרבן, שלפי רבי עקיבא אייגר במתעסק הרי הוא רק פטור מקרבן אמנם **יש איסור בזה** (ובשבת היות ורק 'מלאכת מחשבת אסרה תורה' הוא רק איסור דרבנן), אמנם **למקור חיים** הרי זה **היתר גמור**.

והנה לפי המקור חיים אין אני צריך להודיע לו שידלק הליי"ט כשיפתח את הדלת, כי מתעסק הרי זה היתר גמור. אמנם **צריכים אנו להחמיר בזה** ולחשוש לשיטת רבי עקיבא אייגר שאוסר זאת מדרבנן, ולהודיע לחבירי טרם שיפתח הדלת שהליי"ט ידלק בעת פתיחת הדלת, וזה אסור.

והנה **בקטן**, שאינו יודע שידלק הליי"ט ופותח את הדלת לעצמו, **הרי זה קיל יותר ואין צריכים להודיע לו שזה אסור**, כי זה רק מתעסק, ונוכל לסמוך בזה כמקור חיים שמתיר. (אמנם דייקא כשהקטן פותח הדלת לעצמו ממש, ולא כשהקטן פותח את הדלת לצרכיי, כי בזה הרי זה נכנס בגדר של 'לא תעשה כל מלאכה **אתה ובנך**', והיינו שיש איסור, שכל מה שאסור על האב, הרי זה אסור על הבן הקטן בעושה הדבר לצורך אביו).

ולגבי אמירה לנכרי, בהא יש תשובה מהגאון **רבי משה פיינשטיין זצ"ל** שאף באופן שאני יודע בוודאות שידליק הליי"ט הוא **מותר**, ומבאר דבריו היות שזה אינו מתכוון, ואמירא לנכרי באינו מתכוון אפילו בפסיק רישא הרי זה מותר.

ובעצם **הרי זה מותר מכח עוד דבר**, דלהרשב"א בעצם הרי מותר דבר זה, וכדאמרנו למעלה, ובאמירה לנכרי יש כלל, שאם יש פוסקים הסוברים שזה היתר גמור, מותר לומר לנכרי לעשותו, וממילא מותר על ידי נכרי לומר לו לפתוח הפריזדע"ר אף כשבודאי ידלק עי"ז הליי'ט.